

ZADÁNÍ – ÚSTNÍ KOLOKVIUM – PODZIM 2022

Termín: 19. 1. 2023

MP909K – Metodologické problémy právní praxe

Zkoušející: L. Hlouch

Prostudujte si komplexně nález Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 98/20 (viz Učební materiály v ISu), jímž bylo zrušeno ustanovení § 289 odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku včetně prováděcí právní úpravy obsažené v ustanovení § 2 a příloze č. 2 nařízení vlády č. 455/2009 Sb. a připravte si do diskuse odpovědi na následující problémové otázky:

- 1) Shrňte argumentaci navrhovatele a pokuste se vymežit stručně stěžejní důvod, proč byl návrh podán. Identifikujte právní principy, o něž se návrh opírá. Jak vnímá navrhovatel posláním neurčitých pojmů v trestněprávní regulaci?
- 2) Shrňte argumentaci vlády jako vedlejšího účastníka řízení. Identifikujte právní principy, o něž se její vyjádření opírá. V jakých zdrojích podle jejího názoru spočívá možnost nalezení tzv. ústavně konformního výkladu neurčitých právních pojmů? Vysvětlete.
- 3) Shrňte stručně argumenty repliky navrhovatele. Z jakých důvodů navrhovatel setrval na svém návrhu? Objasněte z metodologického pohledu, co znamená „harmonie právního řádu“. Diskutujte o možnosti aplikace čl. 95 odst. 1 Ústavy ČR obecným soudem – tzn. neaplikaci podzákonného právního předpisu pro rozpor se zákonem ve vztahu k právním principům, které jsou v sázce.
- 4) Uvažujte o východiscích ústavního přezkumu napadeného normativního právního aktu. O jakou formu kontroly ústavnosti se jedná? Patří posouzení možnosti ústavně konformního výkladu napadeného normativního právního aktu k podmínkám přípustnosti návrhu, anebo k jeho meritornímu posouzení?
- 5) Soustředte se na argumentaci Ústavního soudu ohledně povahy a funkce neurčitých pojmů obecně (body 34 – 36 odůvodnění). Jaký postoj k užívání neurčitých a relativně neurčitých pojmů v právní regulaci zastává Ústavní soud v této věci?
- 6) Jakou metodu výkladu aplikoval Ústavní soud v bodě 35 odůvodnění nálezu? Co z výsledku tohoto výkladu pro danou věc plyne?
- 7) Analyzujte odůvodnění nálezu (část VIII. A) v bodech 37 – 51 a zamyslete se nad následujícími problémy:
 - a) Lze označit přístup Ústavního soudu ČR k výkladu napadených ustanovení za textualistický, anebo kontextuální, za analytický, anebo integrující? Zdůvodněte.
 - b) Pokuste se určit, jakou roli v hodnocení Ústavního soudu hraje stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301/2013. Diskutujte o roli stanovisek při sjednocování judikatury.

- c) Byly judikaturou odkazovanou Ústavním soudem naplněny ústavněprávní principy trestněprávní regulace? Lze v hrubých rysech předvídat, jaké množství omamné látky či jedu bude považováno v individuálním případě za větší než malé?
 - d) Co je to tzv. kvantifikační znak skutkové podstaty trestného činu?
 - e) Lze připustit, aby o individualizaci a finální konkretizaci neurčitého pojmu rozhodovala expertíza (tzn. odborný posudek – laboratorní vyšetření)?
- 8) Analyzujte odůvodnění nálezu v části VIII.B (body 52 – 55) a zamyslete se nad následujícími problémy:
- a) Shrňte principy tzv. odvozené (delegované) prováděcí normotvorby.
 - b) Jaká je úloha nařízení vlády ve vztahu k zákonu?
 - c) Seznamte se s východisky předchozího nálezu sp. zn. Pl. ÚS 13/12.
- 9) Analyzujte odůvodnění nálezu v části B – meritorní přezkum (body 59 – 64) a zamyslete se nad následujícími problémy:
- a) Jakým způsobem Ústavní soud vymezil roli čl. 39 Listiny – tzv. výhrady zákona?
 - b) Je možná prováděcí normotvorba ve vztahu k jednotlivým znakům skutkových podstat trestných činů, anebo je zcela vyloučena?
 - c) Pokuste se vlastními slovy formulovat, v čem spočívá *ratio decidendi* pro derogační výrok nálezu Ústavního soudu.
 - d) Zhodnoťte tento názor z hlediska přesvědčivosti a plausibility odůvodnění. Máte-li odlišný právní názor, odůvodněte ho.
- 10) Co je úkolem rozhodovací činnosti soudů podle Ústavního soudu? Diskutujte o možnostech dotváření zákonného trestního práva hmotného ve srovnání s ostatními právními odvětvími. Je neurčitost „přítelem“, či „nepřítelem“ právního společenství?

Základní literatura:

Viz sylabus předmětu – Organizační pokyny

Doporučená literatura:

- Asgeirson, H. *The Nature and Value of Vagueness In The Law*. New York: Hart Publishing, 2020.
- Endicott, T. (2005) *The Value of Vagueness*. In: Bhatia, V.K., Engberg, J., Gotti, M. & Heller, D. (eds.) *Vagueness in Normative Texts*. Bern: Peter Lang, European Academic Publishers.